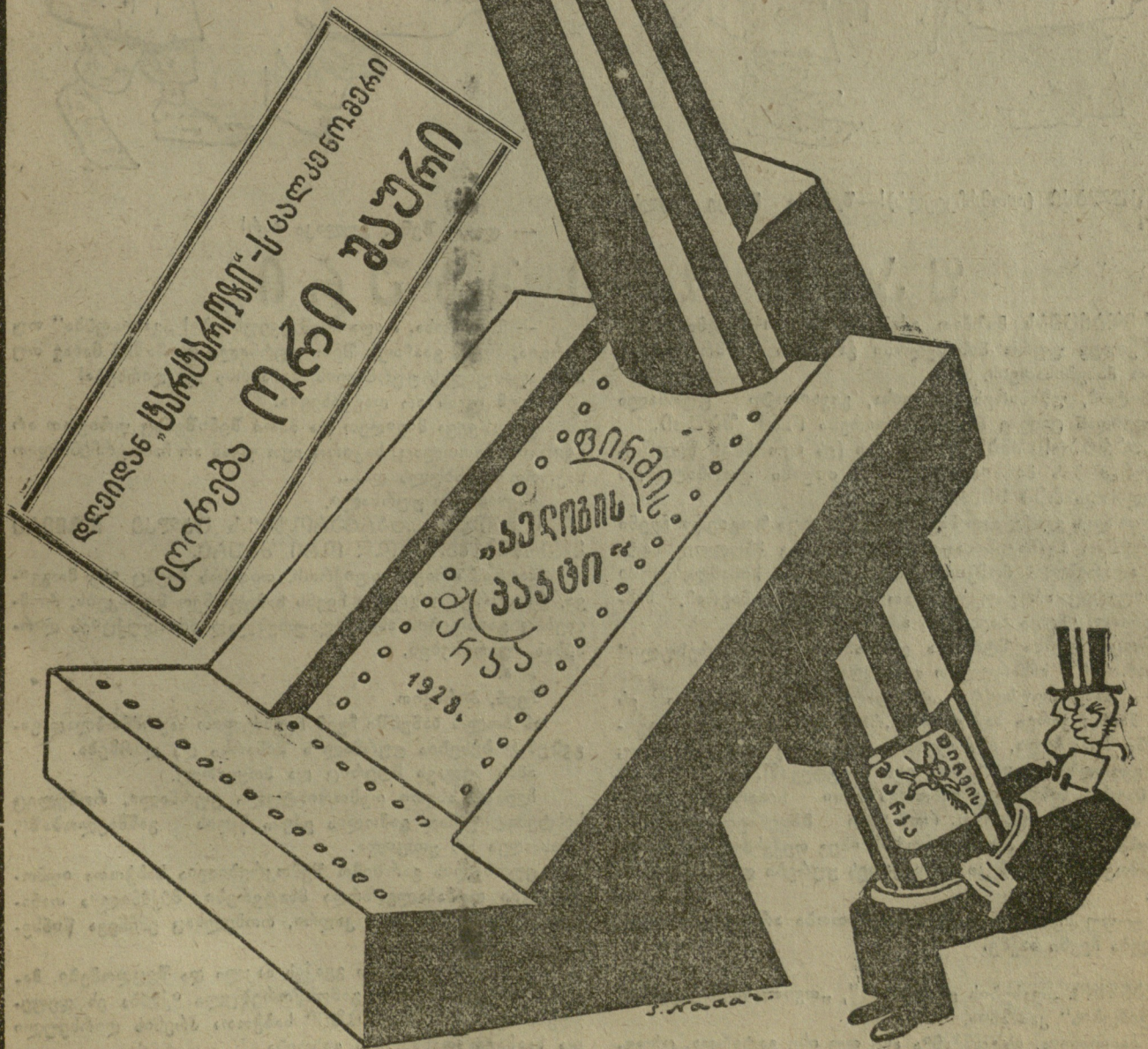

ჯიბრი

„კელოვის პასქტის შემდეგ იმპერიალისტურ, სახელ-
მწიფოები უფრო მეტად იარაღდებიან“.
„ერთა ლიგა სრულ უსუსურობას იჩენს მშვილობია-
ნობის მოგვარებაში“.
(ვაზეუებიდან)

ნახ. ნადარეიშვილის

ჩაგბარლენი: — ეს ყუმბარა ისეთი ფორმის არის, რომ ყოველნაირ ყალიბის წარბაზს უდგება.

კულაკი (აზომრჩეველს)!—შენ მე მიწვევ ხელს არა?!

— დიას, შენ... კულაკი ხარ!

ფ ა ს ი ო რ ი შ ა უ რ ი

რედაქციას მიზნით აქვს დასახული—ჩვენი უფრალი კიდე უფრო მისაწვდომი გახადოს მშრომელთა ფართო მასებისათვის.

ამიტომ, უწინარეს ყოვლისა, გავაიაფეთ უფრალი და დღეოდან ცალკე ნომერი ეღირება ორი შაურის „ტარტაროზში“ ერთ დროს (ეს იყო 1926 წელში).

მომავალ წლის მიზნით შეამცირა თავისი ფორმატი და გამოდრ... რვა გვერდში.

ამით ჩვენ გვინდოდა მავალითი მოგვეცა ზოგიერთ ჩვენი სამეურნეო მუშაკებისათვის, რომლებიც მხოლოდ სიტყვით ატარებდნენ მომჭირნეობას, ხოლო სინამდვილეში კი არაფერიც არ გაუკეთებიათ ამ საქმეში. მაგრამ, სამწუხაროდ, იმედი სავსებით არ გამართლდა.

როცა ჩვენმა მტრებმა დაიწყეს „შემცირებული“ ტარტაროზი, სისარულით ცას მისწვდენ:

— მასე მოუხდებოდა „ტარტაროზს“... ეკრეფიშმა ეს ერთი მაინც კარგი საქმე ჰქნა, რომ „ტარტაროზი“-ს გვერდები შეათხელა. აწი უფრო ადვილად გავუძვრებოთ; რვა გვერდში უვლას ხომ ვერ ჩაგვტევს?!

მაგრამ ხანმოკლე გამოდგა მათი სისარული. ორი თვე არც კი გასულიყო, რომ მართ მშვენიერ დღეს (18 ივლისი 1926 წ.) „ტარტაროზი“ ისევ თექვსმეტ გვერდოანი გამოვიდა. მაშინ კი ჩამოშყარეს უფრები და დაფაცურდნენ:

— თუ მეტი უნარი და მუყაითობა არ გამოვიჩინეთ, წახდება ჩვენი საქმე.

დაიწყო „ფახების დაკლმების“, „თვითღირებულების“ შემცირების“ კამპანია.

მართალია, ეს კამპანია ასე თუ ისე გატარდა, ცხოვრებაში, მაგრამ ხშირად ადვილი ჰქონდა მის დამახინჯებასაც.

ზოგიერთებმა „თვითღირებულების ასანაზღაურებლად გააუარესეს პროდუქციის ღირსება.

როცა „ტარტაროზი“ ასეთი მოვლენების წინააღმდეგ ხმას ამოიღებდა, ზოგიერთები მას უსაყვედურებდნენ:

— შეილოსა, რაღა ჩვენ გვეუბნები! „გააიაფება“ თუ კარგია, შენც გააიაფე შენი უფრალი და მაშინ ნახავ თუ არ გაუარესდეს უფრალის შინაარსი და ღირსება!

ჩვენ უკან არ დაგვიხევია.

გამოწვევა მივიღეთ და მათი შენიშვნაც ურიგოთ არ გვიცნია. მართლაც, საჭირო იყო უკან არ ჩამავრჩენოდით საერთო ფერხულს და...

გავაიაფეთ უფრალი.

დღემიდან „ტარტაროზი“-ს ცალკე ნომერი ეღირება მხოლოდ ორი შაურის.

მაგრამ არავინ იფიქროს, თითქოს ჩვენც ისე მოგვეცა, როგორც ზოგიერთ ჩვენს სამეურნეო მუშაკებს, რომლებიც გაიაფების ასანაზღაურებლად პროდუქციის ღირსებას აუარესებენ.

ჩვენ, პირიქით.

ამ ბოლო ხანებში ჩვენ შევცხელით საგრძნობლად გავუმჯობესებია უფრალის შინაარსი და ღირსება.

ამას ხედავს მტერიც და მოუვარეც.

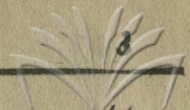
ჩვენში ასეთი იუმორისტული უფრალი, რომელიც სისტემატიურად გამოდის ექვსი წლის განმავლობაში, არასოდეს არ ყოფილა.

უფრალის გარშემო შემოკრებილია საბჭოთა იუმორისტები და ახალგაზრდა მხატვრები. შექმნილია თანამშრომელთა მუდმივი კადრი, რომელსაც ემჩნევა წინსვლა და დახელოვნება.

ჯერ კიდე ბევრი გვაქვს ნაკლი და შეცდომები, მაგრამ თანდათანობით გამოსწორებული იქნება ეს დეფექტები და „ტარტაროზი“ საბჭოთა პრესის ღირსეული და საამაყო თანამომხმე გახდება.

ქსლა კი ჩვენი ლოზუნგია: „ტარტაროზის“ ყოველი მკითხველი, და არა მართო მკითხველი, ამ უკანასკნელის მსმენელიც კი უნდა გახდეს „ტარტაროზის“ ხალისმომწერი.

ტარტაროზი

არგვენები ვინ

„გულდაწყვეტილი“

ნახ. ნადარეიშვილის

ვაჭარი

ვაი, ეს რა დრო დაგვიდგა,—
ლაშის მოვიკლა თავი;
სავეცკი ლასტი ჩემთვისა
არის სულთამბუთათაი.

ნათავადარი:

ემავ დღეში ჩასაგდებად,
გეო, არ მემეტები;
მოდი, გაჯავრებულ გულზე
ვთქვით რალაც კუბლეტები.

ვაჭარი:

ამაო, რა მეკუბლეტება,—
ხომ ხედავ გამაცია:
ცხვირზე მეჭეკივით მანის
ეს კოოპერაცია!..

მღვდელი:

მეც, ემაგათ შემყურესა,
ლაშის დამცეს დამბლა;
ვსტირი, როცა მაგონდება,
შველად, კოლიო, ტაბლა!..

კულაკი:

რაეჭნა, კულაკს მეძახიან,—
არაფერს მაკარებენ;
როგორც ვატყობ, სოფელშიაც
აღარ გამატარებენ!..

მღვდელი:

ფოფოდია ტარანს მიგავს,—
წინად ძლივს სძრავდა გავს.
ბლალოჩინიც მასზე მიტომ
ხშირად მიწყობდა დავს!..

მკითხავი:

ომიც არვინ აუტეხა,—
რომ მოგვეცემოდა შვება:
ქა, ამათვან გაგონილა
ასე თავის აშვება?!

ნათავადარი:

ეხლა ამათ დაეხობასა,
თურმე ცოტა აკლია;
კრუგომ, ყველგან ალყას არტყავს
ჩვენი მხსნელი ანგლია.

ვაჭარი:

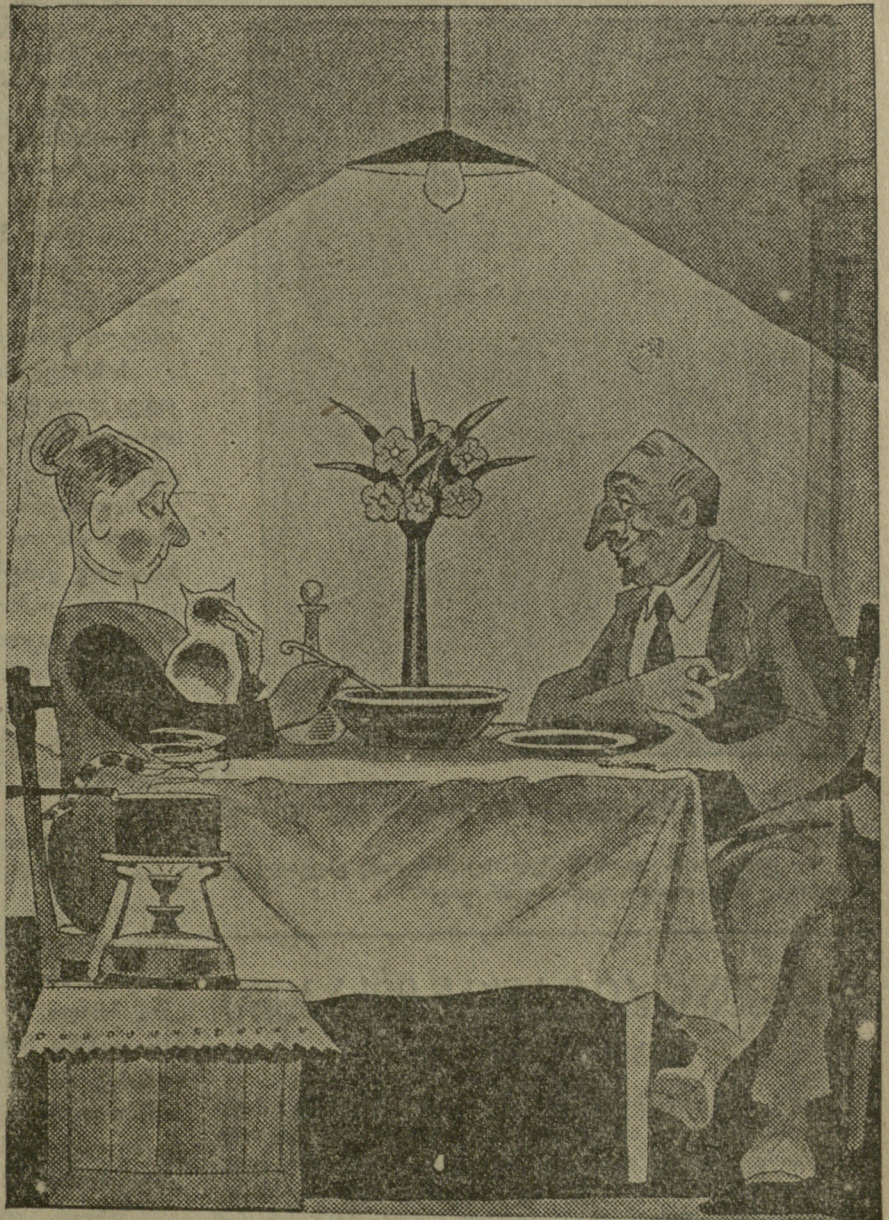
„ვიდრე პეტრე მოვიდაო,
ტყავი გააძვრეს პალეს...“
თუ კი რამე შეუძლა—
რატომ ხელს არ ჩაავლებს?!

კულაკი:

მე დღეს მხოლოდ საბჭოებს
არჩევნები მაწუხებს...
ყოველი მხრითა მრიყავენ—
და მიჭერენ მარწუხებს!..

ღარიბ და საშუალო გლეხს
ჩემ წინააღმდეგ რაზმავენ,
და ჩემს მოჯამაგირესაც
ამ აზრებით სწამლავენ...

იმათ საბჭოში ირჩევენ,—
მე კი მიჭერენ პანდურს;
ო, ნეტავი ვინ იქნება
რომ მდამაჭევედეს თვალყურს?

— ემ როცა მოღარედ ვიყავი ტრესტში, მაშინ სულში მიძვრებოდა, ეხლა კი ჩემს მაგიერ კატას უაღერსებს.

მკითხავი:

როგორც წინად ვერ მოჭრთამე
შენ, საბჭოს ვინმე წვერი?!

კულაკი:

არაფერი გამივიდა—
თუმცა ვეცადე ბევრი!..

თავმჯდომარე მხარს მიჭერდა,—
როცა ვასმევდი ღვინოს,
ან როცა ჩუმაღ ვგზავნიდი
მასთან იმ ჩემ ცოლ ნინოს.

ეხლა იმასაც გაუგეს—
აღდა გასაჭირია;
გამოავდეს, არ ირჩევენ,—
დაუშვია ცხვირია!..

ნახაზი:

ველარც ჩვენი მომხრე გაგვყავს,—
მათაც უსინჯეს კბილი!..
პირიდან ლუკმა გვეცლება,
გემრიელი და ტკბილი!..

მკითხავი:

ველარც საბჭოში გავძვრებით,
ვერც რამ კომისიაში,
ეხლა ჩვენ ჩარიცხული ვართ
ყველანი „შეგ სიაში“!..

ყველა ერთად:

რა ვქნათ, აღარსად რა გაგვდის,—
და, ვართ ამათ ხელში!..
ღმერთი კარგს ნურადერს მისცემ,
ვინც რომ გვიჭერს ყელში!..

ტარზან.

გ ა ზ ა რ ზ ე

ნახ. ღონის

ვაცს როცა შეშუფანჯში არ მოსდის, კიტრიც რომ პალტო ახალია!
 — ვაჰ... სამი დღის წინედ ოც მანეთად გავყიდე ეს პალტო... რაც ახალია განა მე არ ვიცი?!

პარიკმახპერი ზამზახ მიხაკიჩი საავადმყოფოში

ვაცს როცა შეშუფანჯში არ მოსდის, უიტრიც რომ დათესოს, ნიახური ამოვა. 1928 წელი ჩემთვის ძალიან ბითური წელიწადი იყო. ჯერ სახელოსნო ვამიცარცევს, მერმე ცოლი დამიორსულდა მეშვიდეთ. მაისში ქალიშვილი ჩამივარდა ლოგინად და აი ეხლა კიდეც მე გამიწყრა ის შეჩვენებული ღმერთი.

— განა რა შემოსავალი მაქვს, რომ ყოველ ამ პირს გაუძლო! დღე და ღამე რომ ვპარსო და ვკრიჭო, მაინც დახლში ბევრი არა დაჩხარუნდება რა. გარედანაც ეხლა საგრძნობი შემოსავალი არა მაქვს რა.

მენშევიკების დროს არიფები დიუჟინობით ეტანებოდნენ ჩემ ჩანგალს. ფაჩულისა და კედიას მე ვალამაზებდი. კავშირი მათთან კარგი მქონდა და სახიერო კომბინაციებსაც ვაკეთებდი. ვის დავატუსალებდი, ვის საპრობნლედან ვამოვაშვებინებდი. ამას გროშები მოსდევდა თან. ერთი ვაჭარი გაგზავნეს ყარაიაზში შეშის მოსაჭრელად. გამოვაპარე... იმ მამაცხონებულმა ყორღანის ბონები დასტა-დასტა დამიწყო წინ. სხვა ამგვარი წყაროები ბევრი მომეპოვებოდა, ერთ სუქან ლუკმა პურსა მეცა ვჭამდი და სხვებსაც ვაჭმევდი.

ეხლა ეს ნუმრები აღარ გამდის. მენშევიკების მთელი წესწყობილება თითონ კომბინაცია იყო. მთელი დღე ფეხზე ვდგევიარ და ვაჭრიკინებ ჩემ დაჩლუნგებულ მაკრატელს. ხანდისხან ძალიან ასტროიყნათ გავისხენებ

ძველ დროს ხელის კანკალით ერთ-ორიოდე შეჭრა ვამოვცინცლავ ვინმე ბუნებისაგან დაჩაგრულს. ერთი მაგალითი: —

გუშინწინ ერთი თავმოსვლეპილი ფრანტი შამომივარდა სახელოსნოში. თავი ისე უბჭყრიალებდა, როგორც ელენკა მამილას დანაყული აფურით გაწმენდილი სამოვარი. ვიძახი: — ამ კაცს რა უნდა ჩემთან! როგორც ცნობილი მოწადირე გიორგი ჯანოაშვილი კურდღლებს ევრა პოულობს/სოღანლუღის მინდვრებზე, ისეც მე იმას თავზე ერთ ღერო თმას ვერ ვიპოვიდი.

— ზამზახ მიხაკიჩ, შენა ხარ?

— დიახ, მე ვახლავარ!

— შენთან მომასწავლეს და მოველი; თმის ამოსასვლელი წამალი უნდა გამიმზადო. რა ელირება შენი განთქმული წამალი?

სიხარულისაგან ტვინში გამიელვა. ამ კაცს ერთი კიდეც დავაცქერდი და მოსვლეპილ თავზე კარგი პროფესორივით ხელი მოუსვი. საქმე არა გაქვს, როგორც პარკეტნი პოლზე თმა არ ამოვა, ისე იმის თავზე, მაგრამ ჩერგონცის სუნი მეტაკა ცხვირში, ბევრი ლაპარაკი არ დამჭირდა—ხუთი მანეთი ამთავით გამოვართვი და ერთ ათ მანეთსაც წამლის ჩაბარებისას გამოვართმევი. ამ თვეში იგი მეორე კომბინაცია იყო. პირკულოვის თმის შეღებვაში ლახუსტაკით ავიღე ათი მანეთი და ეხლაც ხუთმეტი მანეთით დაუმშვენებ თავს „ხუტუტი პრიხოსკით“ ჩეხ ახალ მუშტარს.

მაგრამ, ქართულად ნათქვამია, ქარის მოტანილს ქარი წაიღებსო, წაიღო, გენაცვალე და ჩემიც ზედ დაუმატა.

აი, როგორ: კვირას მუცელი აძტვივდა; ორშაბათს სკორი პომოშჩმა წამიყვანა პროფესორ მაჭავარიანის ხორურგიესკი საავადმყოფოში და ორი საათის შემდეგ დამდეს საოპერაციო სტოლზე. ბრმა ნაწლავი ჩაჭირქებიდა და უნდა ამოგჭრაოთო. ოპერაციის ნება მე არ მივეცი. მე ამოსატრელი არაფერი არა მაქვს და სუყველაფერი თავის პარიადკაზე მაქვს მეთქი. ვინ დაგიჯერებს. დგანან და ლესამენ ათასნაირ ინსტრუმენტებს. ბიჭებისაგან გამეგო, რომ თითონ მაჭავარიანი განთქმული სპეცია ამ საქმისა და მე დავთანხმდი იმ პირობით, რომ ოპერაციას თითონ პროფესორი გამიკეთებდა.

მახლას, დაიწყო ჩემი წამების წუთი; ერთი ათიოდე ექიმები და სესტრები ისე დამტრიალებდნ თავზე, როგორც ტერტერები ცხედარს. პროფესორმა ორი ნაჭერი საპონი გაცვითა ხელის დაბანაში. მეც სტოლზე ისე ვარ გაქიმული, როგორც დარჩო ჯავახიშვილის კუნძზე სამ ფუთ ნახევრიანი ფოილოს ლოქო. სტოლზე თოთხმეტ შაურიან ვარიასავით მიმამეს და თვალები ამიკრეს. ჩემ გულს ვანქის ზარებივით დავა-დღუგი ვაჭქონდა.

შეიქნა ისეთი სიჩუმე, რომ ბუზის ფრინვა სტრუნი ორკესტრი გეგონებოდა. პროფესორმა მუცელზე ხელი დამადო, რითაც შიშის თავზარი დამცა. მე ყვირილისთვის მოვემზადე და პროფესორმა კი რომანსების მღერა დაიწყო. მე ჩემი კომბინაციები აქაც არ დამავიწყდა.

ენახე, რომ პროფესორის თავს ქოჩორი არ ამძიმებდა და დავბადრდი, თუ რომ ოპერაცია მშვიდობიანათ ჩატარდებოდა, მე მას გამოუგზავნიდი ორ ფლაკონ ჩემი სისტემის თმის ამოსაყვან წამალს.

სიტყვა ყანყარატოში გამიჩერდა, ხირურგმა მუცელი ისე ჩამიფხრიწა, როგორც თექვსმეტ კაპაკიანი მიტკალი, ვიყვირე და მემრე რა ვიყვირე—შალიაპისს მიუქარნია.

ესეც საარჩევნო ორგანიზაციის

არჩევნული ორგანიზაცია

ნაბ. ღონის

— მთელი წლის განმავლობაში თითქმის კარიც კი არ შეუღლიათ შიგ და ეხლა რაღაც ძალიან კი ასუფთავებენ ამ ჩვენი საბჭოს შენობას!
 — რას იზამ! ახალ საბჭოს ამ ძველის ნამყოფ ბინაში ისე არ შემოესვლება, თუ ის წინასწარ არ გასუფთავდა.

ლეელი ჯაფარიძე, რომ იქა ყოფილიყო, თვეში ორას თუმანს დამინიშნავდა და ოპერაში წამიყვანდა, მეჩრე მუხტაროვის ქალივითი გატიტვლებული ვიყავი.
 მაგრამ ამით არ გათავდა საქმე. ბრმა ნაწლავი სიმწვავისაგან მოგრებილიყო და ძნელი საპოვნელი გახდა, პროფესორი ისე ურევდა ჩემს ნაწლავებში ხელსა, როგორც ხაშის კერძის ჯამში. ბოლოს როგორც იყო იზოვნეს ის ოხერი ბრმა ნაწლავი და ჩალაღაჯის წკებლასავით ამოსჭრეს. მეჩრე მეჩრე სეზარასავით ექიმმა აიღო. ხელში სადგისი და ნემსები და გამიკერეს მუცელი.
 ორ კვირაში ძლივს მოველი ჩემ ღონეზე. თურმე ნუ იტყვი, პროფესორმა მე სიკვდილს გადაამარჩინა. ვენაცვალე იმის გამბედავ მარჯვენას. ეს ოხერი და ტიალი აპენდიციტი, როგორც სესტრები იძახოდენ, თურმე ხოლერაზე საშინელი ყოფილა. სახლში რომ დავბრუნდებო, ცოლშვილი უნდა პროფესორ მაკავარიანთან გამოე-

რეკო ბრმა ნაწლავების შესამოწმებლად. დე თავის დროზე ამოსჭრის, თუ რომ აპენდიციტი მათ თავის პარიადკაზე არა აქვთ. მეჩრე გვიან იქნება და ჩემსავით საიქიოს გრანიცაზე ყოფნა დასჭირდებათ.
 ნეტავ მამაჩემი მიხაკა რომ ავად გახდა, მაშინ ყოფილიყო მაკავარიანის საავადმყოფო, ხომ გადავარჩენდი სიკვდილს. მაშინდელი ჩვენი ხირურგი იყო დალაქ სოსიკო. ცხონებული მამაჩემი გაშინჯა და აღმოუჩინა ფერდის ქარი. თუმცა სოსიკომ ორმოცი წურბელა მოიკიდა ფერდში, მაინც მამაჩემმა სამ ღლეში ფეხები ვაჭიმა. ეხლა ვხედავ რაღა, რომ მამა ჩემსაც აპენდიციტი აწუხებდა.
 აბა ბიჭებო, ვისაც მამაჩემთან იმსაიქიოს კონჩრის თამაშობა არ გინდათ, ამოაჭრევენეთ ეგ ტიალი და ვერა-ნა ბრმა ნაწლავი.

სად ყოფილ კალის თავი

ნახ. ნადარეიშვილის

— რატომ ასე მორიდებითა და პატივისცემით ეპყ
რობიან უფროსები მემანქანე ქალს?
— ეს იმიტომ, რომ გაიგეს — გამგე ცოლს უშვებს
და... გამგე კი მემანქანეს ეარშიყება!

ს ა ა რ ჩ ე ვ ნ ო „თ ა ი გ უ ლ ი“

პროლოგი

საბჭოთა არჩევნებისათვის
ყველგან დაიწყო მზადება;
თავი გამოყვეს სოროდან
სხვადასხვა არამზადებმა:
სოფლის წერბელა კულაკი,
მღვდელი და ნახუცარი,
მეცხანე-ნათაყადარი
დღე რომ დაუდგა მწარი;
ქსელს ხლართავენ ყოველგან
კულაკები და ალები.
გავცნოთ მათი წადილი
და მათი გულის ზრახვები.

მღვდელი და დიაკონი

ეკლესიები დაკეტეს,
წართვეს ხატებს ბინაო;
აღარ ყოფილა, დავრწმუნდით—
„უფალო ცათა შინაო“.
სამასხაროთ აგვდღეს
მღვდელი და დიაკონიო;
დავკარგეთ: ძველი დიდება,
ძველი ქადა და ქონიო
ძველი ქელენი, ქორწილი,
ტაბლები, ჯვარისწერაო,
ხაჭაპურები, ქეიფი
და ჩარიამას მღერაო.
აღარ გვიხმობენ ნათელა
აღარ ვართ ტოლუმბაშიო,
და მწვეარივით მიგვახმა
ერთ დროს მსუქანი ფაშვიო.
ძველ დროში ლაბაბინი
პუტკუნა ფოფოდიო,
ძვალად და ტყავად ქვეულა
და ძველ მწვეარივით ვდიო,
შემოტრიალდა უკულმა
მღვდელ-დიაკონის ბედო,

ცოლები გვეჩხუბებინ
„კომსომოლაში“ შედიო.
საბჭოს არჩევის უფლება
კი ჩამოგვართვა მთავრობამ;
არ უნდა ჩვენი კურთხევა
და ჩვენი „თანამზავრობა“.
მაგრამ ჩვენ მაინც მოვიხმარ
ხრიკსა და კომბინაციას,
რომ არჩევნებში გავიდეს
ჩვენი ერთგული კაცია.

კულაკი

ვინც რა უნდა უყვარდეს,
სულ სხვაა ჩემი ხელობა;
ნიყვარს ღარიბი გლეხების
ტყავის გაძრობა, მელობა.
სოფლის ბოზოლა ვახლაყარ,
მეცხანეობით ქებული,
ფაშვი მაქვს „მაშკა“ ღორივ
გაბღენძილ-გასუქებული.
მაგრამ ჩემს საარჩო-მოგებას
არა აქვს დოვლათ-ხვავია;
საოფლო გადასახადით
გამაძვრეს ქურკი, ტყავია
ბოლშევიკებმა შემყარეს
ათასგვარ ხათაბალასა
გადაიბირეს გლეხები,
აღარ მაძლევენ დალასა.
რომ გავაძვრენდე საბჭოში
ჩემს მომხრე კანდიტატებსა,
არ დავიშურებ პურ-ღვინოს,
ინდაურებს და კვატებსა.

ნათაყადარი

ჩვენსა მფარველ ნიკოლოზს
დაგმკვიდროს ცხონება:
მის დროს მქონდა დიდება,
სიმდიდრე და ქონება.

ღმერთმა დიდხანს მიცოცხლო!
ქორდანაის წვეროთ,
იმას დროსაც დალას მე
იზიდავდა ერთო.
დღეს კი საბჭოს არჩევნებზე,
„კამფეტიც“ რომ მიწიკო,
ვენს არ გავდამ, გეფიცები,
(ვინ ამჩრჩევს ბიძიკო).

მეწვევიკაფი

ჩვენ კომუნისში არ გვინდა,
ვართ საბჭოების მტერია,
იოკა ჯდობანს მოველით,
ქალარა გამოგვერია.
იგი იზიდავს ჩვენს გულებს,
ერთ რკინას ანდამატები;
(თქვენ კი გწყალობდეთ ნოესან
ვატაკიბული ხატები).
ჩანგურს სიმები აუბით,
ქოვმართეთ ნელა-ნელაო,
ქელხმატკვილოთ ფაშისტებს,
ოდელა, დელა, დელაო,
ჩანგია ძველი ევრობა,
ჩვენ—ლაქიები ყველაო,
სოციალ-გამყიდველები,
ოდელა, დელა, დელაო
საბჭოთა ხელისუფლებამ
სინათლე დაგვიბნელაო.
საქართველოდან გავდღენა
და შავ ზღვას მიგვცა ყველაო
მღვდელი, ჩარჩი და ვაჭარი.
რომ დავიფაროთ ყველაო,—
არჩევნების დროს საბჭოში
გავძვრეთ ვით ტურა-მელაო.

მეღუჯა.

არჩევნები

ამათაც „ამორჩივს“

კულაუის კორკაერატივი

თუ გსურს შენც რომ ელირო
ფართალს ანდამატიანს,
მოიძულე თუმანი —
„რეხვე კოპერაციას“!
(აღვ. კედლის გაზეთიდან)

გადაწყვეტიე წიგნაკი
მეყიდა მარკებიოთა,
გადვიხადე თუმანიც
თავის დამატებითა.
ამისათვის სამსონიც
(კიკაჩიშვილია)
გადვიკიდე — ვერ მიცნო
მეგობარი ტკბილია.
თუმც პირველად თვითონ მიცნო
მეგობარ-მოყვარედა
(როცა ლხინში გამეცნო
ეპოს თავ-მჯდომარეთა)
ასე იყო, თუ ისე,
გავხდი ებოს წევრადა,
მაგრამ ღლესაც წიგნაკი
მიძევეს უმუშევრადა.
როდესაც აქ საქონელს
აუცილებლობისას
მოიტანენ და სურვილს
აღვიძრავენ ფლობისას,
ნოქრამდე ვერ მიალწევეს!
კაცი და ვერც სატანა,
—საჭიროა ამისთვის
ქალთა გუნდის გატანა.
თვით ის ქალი, რომელიც
სცხოვრობს თავის ნებაზე

და ვერა დროს ვერ ნახავთ
ქალთა მორიგ კრებაზე, —
თითქოს ჩასურხულვებდეს
საიდუმლო რადიო:
„საქონელი მოსულა,
აღე ქალო, წადიო!“
მოდის წითელ წიგნაკით
ცისკრის ამოსვლისასა
და ესწრება თავიდან
გახსნას საქონლისასა...
ისე დამწკრივებდებიან,
ვით ველური იხვები —
(ამათ ხომ ვერ მიასწრებ,
თუ წინ დღით არ მოხვედი)
არის ნიწვევ-მოწვევა,
არა, აურ-ზაური,
ნოქრისადმი ფეშქეშად
ისნის „ქათინაური“:
„ამ პაპიროს რად მაძლევ
მე ხომ არ ვარ მწვეველი?!
„მაგას ველარ წავიღებ,
დარჩეს გაუხვეველი!“
„ეს საკაბე მომეცი,
მაღე დამიარშინე!“
„რა ხანია რომ გიცდი,
ღროზე გადამარჩინე!“
„ამას ასე რომ ჭრიდი,
პიოხარ, თავი სად გება?
ეს საკაბედ მოკლეა,
რაში გამომადგება?!“
გელარ შევძელ, შევებმოდ
ქალთა ძლიერ ძალასა,—

(ნარად ვცდილობ, გადავრჩე
ანგვარ ხათაბალასა).
ამათ დავიდარბას
ვეუხვით გვერდი და...
ხვენს აბრამს აღმოხდა
ახარული მკერდიდან.
მიტკალი და სხვა ჩიითი
მომიზომა ადლობით —
— ფულისაგან დამცალა
და ამავსო მადლობით
ლონები მინდოდა
ქალახთა ქრთამათა.
ღლესაც კი გულს მიღონენს
ს სურვილი და მადა).
კალოშების მოტანა
მეგობარმა მახარა,
მაგრამ ახლოს რომ მიველ,
ლხინი სევდამ გახარა.
ქ კალოშთა გროვანო
რით ცალიც არ იყო,
ავის სივრძე-სივრძით
შთვის გამომდგარიყო.
ჩემი სარგო კალოში
აღბად ტრესტში ჰკიდიო
და ამიტომ აქამდე
მე ის ვერ მიყიდიო.
ვენო მაღაზიო.
თუმც მუდამ ხარ ღიო,
ავრამ შენგან კარგი რამ
ჯერ არ მიყიდიო“.
ღარიბი,

„ჩვენ ამერიკიდან ევროპას სესხი არ უნდა მივსცეთ, რადგან ის ჩვენი ფულით იარაღდება“.

ერკომაშვილი
(ამერიკელ დეპუტატის პარლამენტში წარმოთქმული სიტყვიდან).

შეჰპარა ტლინკი და ძროხამ
მთელი ნაწველი დაჰვარა,
და უთხრა აწი მე თქვენივეს
აღარ ვიწველი, აღარა.

ნახ. მარიაშის

სქანა ტალაუონთან (შათურა)

წკრრრრ!... აჰ? საიდან არის? სად-გუროა? მომეცით ქვეციხის თემი. აჰ? მზათ არის? გმადლობთ! წკრრრრ! საიდან? კაცხის თემია? რომელი ხარ შენ? რაო? აა! კიმოთე ხარ? გამარჯობა შენი! რაფა ხარ, ბიჭო? ხომ ხარ გულბოყვში მაგრათ? რაო? სალაეთიდან კაცხის თემამდი გზის კეთებამ გაგიჭირვა საქმე? რატომ, ბიჭო? რაო? რამდენიც გააკეთე, იმდენი წყალმა წაიღო? მაგი სულ უბრალო საქმეა. როგორ? როგორ და—ამოულე გვე რდზე კანავო და აღარ წაიღებს წყალი! ასეა, ჩემო კიმოთე; უნდა იცოდე გზის კეთების კანონი... ბიჭო, კიმოთე, რა გითხრა იცი? ერთი ამბავი გაგიგე და თუ მართალია, თუ ძმა ხარ ნუ დამიძალავ. რაო? რაი, და მე მითხრეს—კაცხის თემში მღვდლებს კონფერენცია ჰქონდათ ეპისკოპოსის მეთაურობით და თუ ეს მართალია, რა დაადგინეს? აჰ? „მამაო ჩვენო“ იგალობენ ინტერნაციონალის კილოზე? ვაი მაგენის პატრონს უბედურს! მაგითი უნდათ მოატყუილონ ხალხი! უკაცრავათ, ვერ ჭამა კატამ ოხრახუში-თქო ასე უთხარი...

რაო? კოოპერატივზე გინდა რამე მკითხო? რომელზე კაცო, ჩვენ მუშაკოლზე? რა გინდა სთქვი. აჰ? სა-

ქონელი თუ მოდის თავის დროზე? როგორ არა, ამ ზამთრის პირას იმდენი მოიტანეს თეთრი ჩითი, რომ მყიდველიც აღარ იშოვება ბაზარზე. მოიტანეს: გიტარა-მანდალინა და სხვ. ერთ დღეს, ბიჭო, მუშტარი რომ აღარ ჰყავდათ, ჩვენი კოოპერატივის ნოქრებს დაეკეტათ მაღაზია და ისე უკრავდნენ, რომ პირდაპირ კონსერვატორიას მოგაგონებდა.

რაო? მიცვალეზულის გასასვენებლად ერთი მეშოკი ბრინჯი გაატანეს სოფელში? როდის კაცო? ამას წინად? არ ვიცი ძმაო! თუ გინდა გაატანეს რა უყოთ მერე? გესმის! ალბათ, ბიჭო სიცოცხლეში ვერ უშონია განსვენებულს ბრინჯი და გასვენების დროს მაინც გამოძღებოდა მაგრადა. პო! რაც სიცოცხლეში დააკლდა კედარს უნდა აჭამონ. რაო? კიდევ უნდა მელაპარაკო რისთვის? საკითხავი გაქვს კიდევ? კარგი ჯანდაბას შენი თავი შემდეგისათვის გადავდებ ტატოსთან ლაპარაკს. როგორ? წარმოდგენის გადადება თუ უსდებათ ხშირად? კი, როგორ არა... ამასწინად ხალხი ადარაჯეს 11 საათამდე და მერე გადადგეს პიესა. ბიჭო, უნდა გეყურებია — ბიტოლია რომ გამოვიდა საზოგადოების წინაშე, თვალ ცრემლიანი ავიდა ქანდრის მოაჯირზე და წარბოსთქვა „რეჟისურას“ სახელით სიტყვები: „ძალიან ვსწუხ-

ვართ სხვადასხვა ტენიკური დაბრკოლებების გამო, რომ გვიხდება პაესის გადადება“... ბიჭო, იმისთანა მწუხარებით სთქვა ეს სიტყვები, რომ თვალზე ცრემლის ღვალი მოაწვა და კინაღამ დაიხრჩო. მაგრამ ღმერთმა უწველოს ელენა აბაშიძეს, რომ დროზე მიაშველა პლატოკი და ამოიწმინდა თვალეები.

გესმის? ე, ბიჭო, გამიშვი ღამანეზე თავი მეჩქარება, გამიშვი ქვეციხეში, თვარა ტატო დამენდურება. აა? მზათ არის? მშვილობით! წკრრრრ... აა? ქვეციხეა? რომელი ხარ შენ? სითხოვე თემის თავმჯდომარეს. აა? ტატო ხარ? გამარჯობა შენი. რაფა გაქვს, ბიჭო, საქმე? ხომ ხარ ჩინჩან-ვში გვარიანათ? ხიდი დაამთავრე ბუჯაზე? ხიდი კი არა სასწავლებელიც დაასრულე?! მაღადეც, ბიჭო, მაღადეც! ახლა კი უნდა დატრიალდე როგორც ჯარა. რატომ? რატომ და ამ საბჭოების გადარჩევის დროს ყოჩაღათ უნდა იყო, თვარა მაგ შენ საზოგადოებაში ბევრი ყოფილი თავად-აზნაურობა და სამღვდლოებაა, და თუ მაგრად არ ამოღვევი ლაგამი, ისევ დაიწყებენ ძველებურად ჩხიკინს. აჰ? ჰო! შენი იმედი ქე მაქვს, რომ შენ მაგათ არაფერს დაუთმობ. ა.ე, ჩემო ტატო სალაპარაკო კიდევ მაქვს შენთან მაგრამ შემდეგისათვის იყოს... მშვილობით.

ს ა მ ი

ნახ. ტაბატიძის

ს ა მ ი

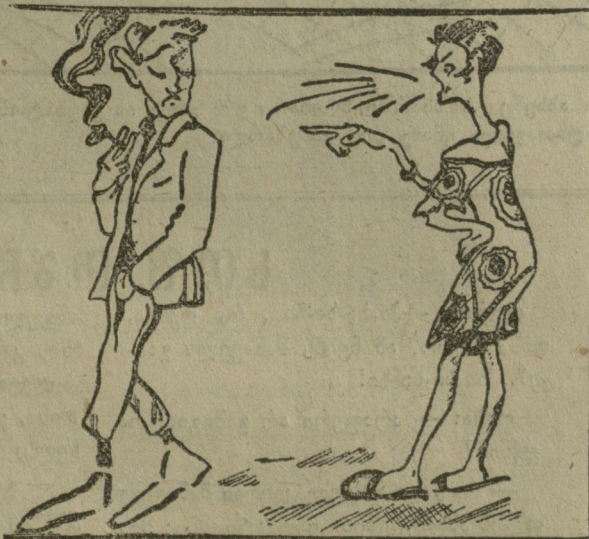
I

„მე უშენოდ ვერ ვიცოცხლებ, მე არა მაქვს გასაქანი. მივეჯაჭვე შენს ხარო ტანს ვით მყინვარზე ამირანი. დამიჯერე: წილი არ აქვს შენს მოზღვრებას შენს შექმნაში... მე შეგქენი ჟანტაზით, გამოგზარდე ოცნებაში. ამოვკვეთე მარმარილო, შიგდა შთაბერე ჩემი სული... ასე გაჩნდი ჩემი ევა, სიცოცხლე და სიყვარული. მე უშენოდ ვერ ვიცოცხლებ, მე არა მაქვს გასაქანი... მივეჯაჭვე შენს ხარო ტანს, ვით მყინვარზე ამირანი... დამიჯერე, დამერწმუნე მე ხხვა არ მყავს შენისთანა... ამის შემდეგ კიდევ იტყვი— არ გიყვარვარ, არა, განა? ნუ, ნუ ხდუმხარ გენაცვალე; მიბახსუხე ჩქარა: „შო... კი“,— თორემ ჭერში მიკილია დახახრობად მსხვილი თოკი“.

მაგრამ ქალი მაინც ხდუმდა... (ეს თანხმობის ნაშანი). სცხვენოდა და ვერ ბედავდა... (მასაც უყვარს რა ხანია).

ვაჟ. რომ სიყვარულს უხსნიდა, ქალი ხდებდა და ისმენდა.

დაქორწინების შემდეგ, ცოლმა დაიწყო „ლაპარაკი“, ქმარი კი ხდუმდა და ისმენდა.

ეხლა ორივე ლაპარაკობენ, ხოლო მეზობლები უსმენენ.

II

დაქორწინდენ. უკვე გახდენ ერთმანეთის ცოლი-ქმარი. ძველებურად აღარ დაჰქრის სიყვარულის მძაფრი ქარი... დრო გავიდა, სულ ცოტა დრო, — შეიცვალა უცბად როლი: ეხლა ქმარი ხდვას და უსმენს, რომ კაპახობს მისი ცოლი: გაგიცრუვდეს ყოველივე მისწრაფება და მიზანი. შევცდი შენ რომ წამოგყვევი (არ ვიყავი გულთმიხანი). გამაბრიყვე, შემაცდინე... ო, გავიხსენს შენ მაგ ენა... შენს ხელში არ მელირსება არასოდეს შევება-ღხენა“.

III

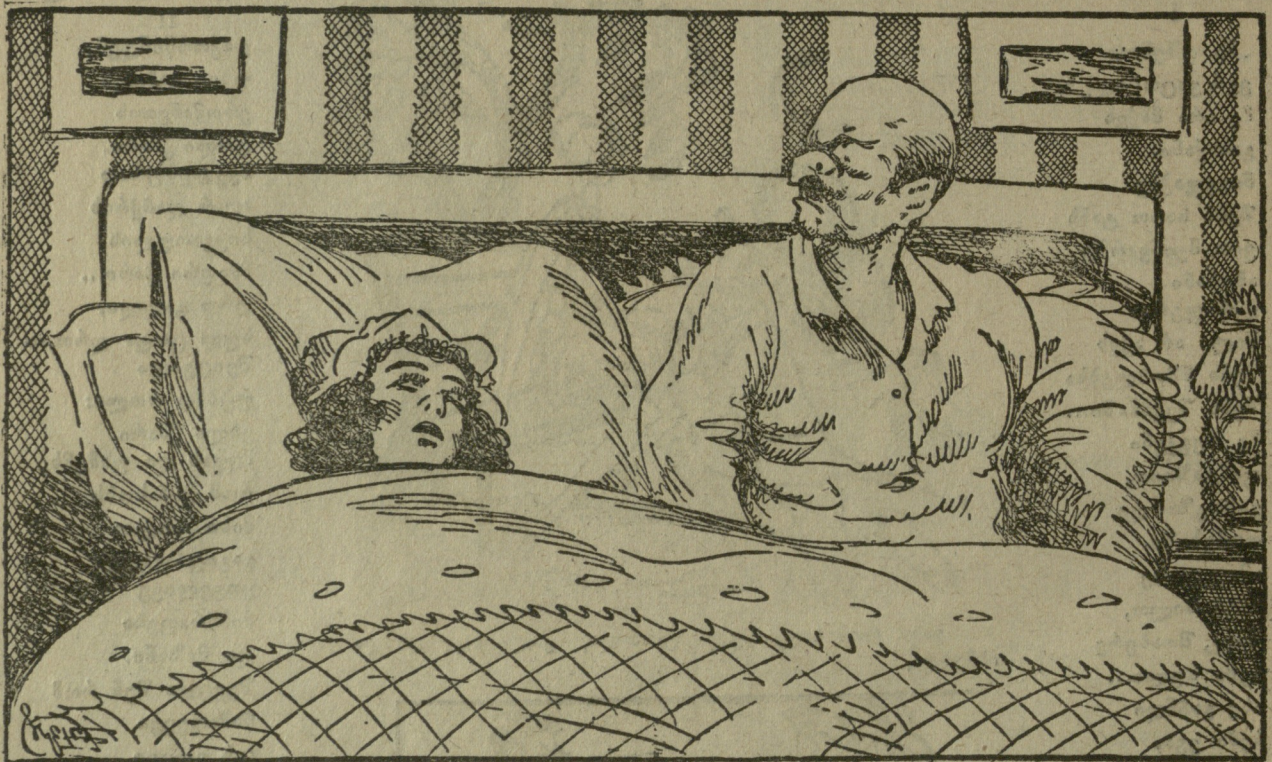
და აიგხო მოთმინების ფიალა თუ დიდი ქვაბი. (რომ გინება მუდამ მყლაპო, ხომ არ არის ტკბილი აბი!?)... შეუტია ქმარმა ცოლს და... და ჩაავლო ხელი თმაში... ქმარს კ' რი მოუღრიცა, რომ გაარტყა ცოლმა ყბაში.

ყოველ დღე აქვთ ერთმანეთში გინება და ჩხუბი-შენლა და ცოლ-ქმარის ცეზა-ტყეპახ მეზობლები უსმენს ეხლა.

იხელი.

მონაწილეები

ქართული
ლიტერატურა
656. რევაზი

ქმარი: — შენ ვიღაც შოთიკო ახსენე სიზმარში; მოთხარი ვინ არის ის ვაუბატონი?
ცოლი: — შოთიკო?... ჰო, — რუსთაველი ვნახე და გამეხარდა.

ხმა-წართმეული

მიკიტანმა, როცა ნახა,
„შავ სიაში“ თავის თავი,
მან გაალო უცბად ხახა
და ღრიალით დაიძახა:
„ჩემი საქმე არის გლახათ,
ალბად... მაგრამ ხმის წართმევა
რალას ნიშნავს, კაცო ნეტავ?
(„შიშით ენას კბილით კვნიტავ“)
ჩემისთანა ქლესა-ყბედი,
ჯერ არსად არ გავანილა;
მუშტრებს რიხით შეუყვირებ,
ყელი მაქვს სულ გაქონილი.
ნუ თუ კაცი არა მქვია?
აღარ ვწამვარ, არვის; არა?
შერცხვა ჩემი პურმარილი,
გამიხუნდა ეს ჭალარა.
ძველ დროს ვილა დამიბრუნებს,
ვერა ვხარობ ვერცა ახლით;
„ნალოგები“-თ ტყავი გამძვრა,
დაიცალა ჩემი დახლი.
ჩამომართვეს ყველაფერი —
ჩამომართვეს ყველაფერი, —
მაგრამ ხმისა ჩამორთმევა
ვერ გავიგე ნიშნავს, რასა?
მე მგონია, შავ მუშასა
მე ხმით ვჯობდი.
მაინც კხარასა!

წარბა,

სოფ. ოზრია

ლევან: — ჰა-ხა-ხა-ხა... რა უქნია,
თინა ბოშო, ამ ჩვენს მანაველს გაი-
კე?... ხი-ხი-ხი-ხი!
თინა: — არაფერი არ გამიგია! რა
უქნია?
— რაი, და წასულ კვირას მანაველ
თავის ამხანაგებით დაუპატიჟებია მის
მოწაფე ქალიშვილს კარგად რომ
დამთვრალა აი ჩვენი მანაველ, შენ
ხარ ჩემი გვრიტი, ქი არ მოუწოდებ-
ბია მოწაფისათვის კოცნა და... ჰა-ხა-
ხა...
— უი, რა უქნია! მერე იცინი, ბო-
შო?!
— აჰა, სატირალი რა არის აქა?
მოწაფეს მარტო სწავლა კი არ უნდა
ასწავლო, არ მოეცობა და კოცნაც ქე
უნდა შესასწავლო. ჰოდა იმას ვა-
მბობ. თურმე ხელი რომ ასე
მოხვია (თინას ხელს მოხვევს)
და ის იყო ასე უნდა ეკოცნა
(დააპირებს თინას კოცნას), რომ ამ
დროს ბებია წამოადგა თავზე და ჩი-
შალა ყველაფერი.
თინა (გაუსხლტდება): — რას შვრე-
ბი შენ? ამბავს მიყობი, თუ შენც

მანუელას ჰბაძავ? არ გრცხვენია ამ
ხნის კაცს?!
ლევან: — ხა-ხა-ხა-ხა... არ გიხდება,
თინა, გაბრაზება. (ამოუხვამს ნიკაპზე
ხელს).
— გეიწი იქით თუ კაცი ხარ! მანა-
ველზე ნაკლები ეშმაკი არც შენა ხარ.
არ გრცხვენია, რომ ეს ჭალარა კაცი
შვილად შესაფერ ბავშვებს ეარშიყები
და ასე ექცევი?
— შენ გგონია, მარტო ჩვენ ვართ
ასეთი? ყველა ასეა. ვარდანიძე, ბურ-
ჯანაძე და სხვები, ქალიშვილებს ეუბ-
ნებიან: „თუ მაკოცნიებ, ორიანებს
გადაგისწორებო“.
— კი ხართ ზოგი მასწავლებლები
შასეთები, მაგრამ ნახავთ თუ მანავე-
ლასავით არ ამოგკრავენ პანდურს და
არ მიგაბრძანებენ სკოლიდან. განათ-
ლების განყოფილების კარებს ყველა
მიადნეს, როგორც ეს ჰქნეს შალიკომ
და ლიუდმილამ და თეიმურაზი აკე-
ლას შესაფერ ადგილს მივიჩნეს.
ლევან: — კარგი ერთი შენც დაი-
წყე რა! აბა რა უნდა ჰქნან ახალგაზრ-
დებმა.

„ახალ-თავი“

კოლეგა

„ბურანდობი“

ნახ. მარიაშინ

პინგო, კონგო და პანგო (მღერიან ერთად): „Верните дом...
 Верните дом“...
 შო.ფილი სახლის პატრონი:—ვაჰ, ამათთვისაც ჩამოუერთმევიათ
 სახლი?!?

სოფ. გორდი

სამეურნეო სკოლაში
 შუხლამდი მტვერი ხშირია.
 გამგეს ვერავინ ნახულობს.
 ესე ნაგავი, მტვერია,—
 ექიმ გვილავემ იხილა
 ესე ნაგავი, მტვერია, —
 ისე გაბრაზდა—ყვირილით
 კინალამ გადაგვერია.
 ოთხი თვე გამეეთ ბრძანდება
 აქ კვირკველია გვართა,
 (აწ მოწაფეებს გაუხდეს
 სკოლაში საცნობარათა).
 იაცარ-ტუტაში რომ ჰყრიან
 ბნელში უცეცხლოთ ბავშვები,—
 გამგეო! სკოლის გამგეო!
 რათ ვერა ხედავ, რას შერები?!
 ჩიხლაძე მოხსნა მან მუშ
 აქ რაა გასაკვირია?!
 სიმონიც ზედ მიაყოლა...
 არ გახდენ მისი ვირია,

ენლა ვკითხვით რატომ, რისთვის?
 რ საათს ვერ ვმუშაობ
 ააცხადა და ამისთვის.
 ხლა შვიდწლედს მივუმღეროთ,
 სეზიბედოთ მის სკოლაში,
 ვავამღეროთ ქამანჩაზე,
 აქმე მუნ თუ არის რაში.
 უფანჯროა ოთახები,
 ქარი დაჰქრის, ყინვა ყინავს;
 ვამგე ფშტინავს ქუთაისში,
 რხენინად, თბილად სძინავს.
 გივილოა ჩიქოვანი,
 ბიკათ ბიჭი ტანადია;
 აიძე არის ჯერ ახალი.
 სველებური თავადია.
 რომ დათვრება (სულ მთვრალია)
 ქაშინ უყვარს სროლა ტყვიის.
 (ტრიფონს ჰკითხეთ, თუ ჩვენ ორში
 მართალს ამბობს, ან ვინ სტყუის!)

გუგული

სკოლა-ქანონი

ლანხუთში არის ცხრაწლედნი
 (გლენობის ანაგები),
 რომელიც საბჭოს სწეულთა
 ჰსენონათ უკურთხები.
 თუ სადმე ავით გახდება
 მღვდელ-ღიაკვანი, ბერია,
 ბნელეთის მოციქული და
 სიცრუეთი განაბერია—
 ცხრაწლედნი მოათავსებენ,
 ლოგინებს გაუშლიანო,
 განკარგულებას იძლევა
 გამგე (ვენიკო—ჰქვიანო).
 მოწაფეები უვლიან—
 ოთახებს დაუფვიანო,
 ექიმებს კაცს უგზავნიან:
 „მოგლა არ დაუგვიანოთ“.
 ვაი შენ, ჩვენო ცხრაწლედო,
 ნაგებო აგურ-ქვიანო...
 ველარ უწველა მღვდელს სწეულს
 წამალმა თავსაყარათა—
 ცხრაწლედნი გარდაიცვალა...
 (ბარანძეა გვართა).
 შაჰა მოუკვდა ვენიკოს,
 ურემლი ჩანოდის ღვართა.
 მასწავლებლების საწავდლოთ
 მოსაწყენ-გასამწარათა,
 სიმგლოვიარო ალაში
 დაჰკიდეს სკოლის კართა.
 ჰე, მღვდელი, ყალბათ მწირველო,
 სად ჩამოეარდი ბართა?
 გამოასვენეს, წაიღეს
 სამშობლო კუთხის მხარესა
 მასწავლებლებმა საკურთხად
 სამარე გაუთხარესა.
 გასვენების დღეს შემოკრბა
 მოწაფეების წყებანი,
 ევანე ღვდელმა მიუძღვნა
 „რეჩი და ქებათა-ქებანი“;
 მოწაფეობამ—გვირგვინი,
 მასწავლებლობამ — ტორტია;
 სამაგიეროთ გლენობამ—
 ურყევი შოიკოტია

სატანა.

შარადა

მინდა დავსწერო შარადა,
 თუ არ გამინდა „შარადა“.
 მოვინახოთ სიტყვა პირველი
 საქმე გაუჭირველი.
 პირველი ქვემძრომის სახელი
 რომ სახვენ შესადარებლად
 როდესაც საქმე მიდის წინ
 ქიმედ და აურქარებლად.
 მოვინახოთ გმირის სახელი
 კანდაგარს რომ გადაფრინდა
 ორანბანს მოვგლეჯთ ბოლოდან
 ვენ დანარჩენი არ გვინდა,
 და ბოლოს ვპოვოთ ქართულში
 სიტყვა „პო“-ს უღრის რომელი
 უყვართ იმერლებს იმითი
 დასტური განუზომელი.
 მივიღეთ კაცო, რომელსაც
 უნდა რომ მოგვეცეს ეს ზიანი
 თუმც არჩევნების წინ გახდა
 უმცრად თავაზიანი.

შ. ვესელოვსკი.

ჯღჯღსათის კუთხე

ქართული
ინტელიჯენცია

უყვარს კუდრი და ხალი, მეთოდი აქვს ახალი

საბჭოთა სკოლის დანიშნულება არის მშრომელთა ახალგაზრდობის აღზრდა თანამედროვე ახალი ცხოვრებისათვის.

საბჭოთა სკოლამ ძიების ხანაში ბევრი სწავლასწავლა და მეთოდი შეიმუშავა სწავლის საქმეში. ეს ძიება ჯერ კიდევ არ არის დასრულებული..

საბჭოთა ამიტომ ქ-ნ ქეთოსაც (სოფ. აბაში, ქუთ. მაზრა) მოსურვებია თავისი წვლილი შეეტანა და...

მაგრამ რაღა ჩვენ ვილაპარაკოთ, მოვუხსნოთ სა-
მკარხ:

თავში წიგნს სცემს მოწაფეს.

(ცემაც იცის მწარედაც).

გაკვეთილის ახსნის დროს

ხშირად აგდებს გარედაც.

მოწაფეებს დასტოვებს,

და არშიყოფს რუბენთან.

მოწაფენი კი ამ დროს

ღრიალებენ ღუმელთან.

ღუმელთან ღრიალი არაფერია, თუ, რასაკვირველია, ღუმელში ცეცხლია, მაგრამ საქმე იმაშია, რომ:

მოწაფეების თვალის წინ

იღებავს ტუჩებს „მოდაზე“.

პუდრს და მავს იცხებს სახეზე

და ხალს იკეთებს ღოჯაზე.

ქეთო ასე მსჯელობს: — მოწაფეებს ამ თავიდანვე უნდა შევასწავლო თავისი თავის „მოვლა-გალამაზება“, ანუ კოსმეტიკა, თორემ როცა გაიზრდებიან და ჩემსავით არშიყოფას დაიწყებენ, მაშინ არ ეცოდინებათ.

ქეთოს აზრით კოსმეტიკა მთავარია ქალიშვილისათვის და მათ ეს უნდა მისცეს სკოლამ.

ტარტაროზის აზრით, თუ აბაშის სკოლა ისევე უყურადღებოთ დარჩება, სჯობს მას სახელი გამოეცვალოს და ეწოდოს:

სოფ. აბაშის ქ-ნ ქეთოს სახელობის
სილაამაზის ინსტიტუტი

ჯარდა ამისა, საჭიროა ძველი (იაკობ გოგებაშვილის) „ღეღა-ენა“-ში „ნუკას სკოლა“ გადაკეთდეს „ქეთოს სკოლად“ და დაიხატოს ეს სურათი:

მეთო: — ეს არის პუდრი, ეს არის მავსი, ეს არის ტუჩის საღებავი, ისწავლეთ გენაცვათო! ისწავლიან გოგონები წერა-კითხვას, თუ ვერა?.. რასაკვირველია — ვერა!

ავტობუსი სწავლია... გზებზე ორმო-ლაფია

ამ შემთხვევაში ჩვენ ვილაპარაკებთ ჩოხატაურზე, მაგრამ ასევე ითქმის მრავალ ჩვენს თემებზე, რომელთა მეცხეთით „ინდუსტრიალიზაცია თავისებურად ესმით“.

მაგალითად, ჩოხატაურის:

გლეხკომებმა შეიძინეს

ავტობუსი სწრაფად მრბენი,

მაგრამ, დახეთ უკან სტოვებს

მას ირაკლის ხმელი ცხენი.

კიდევ ვიმეორებთ: ასეთივე სურათებია ბევრ ჩვენს დაბა-სოფლებში.

ავტობუსის საწინააღმდეგო ვის რა ექნება, მაგრამ ჩვენის აზრით სჯობს:

ჯერ გავაკეთოთ გზები—

არ იყოს ორმო-ლაფი,—

და შემდეგ შევიძინოთ

ავტობუსები სწრაფი.

— თუ გზები გავაკეთეთ, მაშინ რაღა ავტობუსი გვინდა! გაკეთებულსა და კარგ გზაზე ისედაც მშვიდობიანად გავივლითო! — ალბად გვისაყვედურებენ სოფლის მესვეურნი.

მაგრამ რას ერჩით ავტობუსს, რომელმაც სადღაც სოფლის ორღობეში უნდა დალიოს სული? რატომ უნდა დასცინოდეს მას სოფლის გამხმარი ცხენი, რომლისთანა ძალ-ღონე ავტობუსს რა მდენიმე ასეული ექნება. გარდა ამისა, როცა ცხენის პატრონი ხედავს, რომ ავტობუსი ჯიბრს მაინც ვერ გაუწევს თავისს ცხენს, მას ალარ აძლევს საკმაო საქმელს და ეუბნება:

— ნუ გეშინია, შენ ისე მაინც არ დაუძლურდები, რომ ჩვენი გლეხკომის ავტობუსს ჩამორჩე ძალღონეში!

აი, რამდენი დავიდარაბა და ზარალი მოაქვს მიზანშეუწონელად საქმის გაკეთებას.

ზამის მაღა ღიღია... სამხე უხეზე ჰქიღია

მართალია, ის მაღაზია (№ 30), რომლის გამგეთ ვალოღია დევიძე ბრძანდება, ეკუთვნის ქუთაისის მუშაკობს, მაგრამ მის გამგეს ის თავისი ჰგონია.

ჰგონია და მაინცდამაინც არც ცდებია.

სახელით თუმცა სწავლია,—

მაგრამ სახრავად ჩემია.

კულის რიკამდე გავშუტავ

ვამბობ და დარჩემია...

და როგორ გგონიათ თქვენ, — ჯირ შესძლებს? შესძლებს. ვალოღია ისეთი კაცი არ არის, რომ თავისი სიტყვა არ გაანადღოს. ამისი ნიშნები უკვე არის.

„ორი ეტლი ჰყავს თავისი“ — გვწერს „მანათი“.

მართალია, „საქმის კაცია“ ვალოდია, მაგრამ ორი ეტლი რად უნდა? გვწამს ორი სკამი, — ბევრს უყვარს ორ სკამზე ჯდომა, მაგრამ... ორი ეტლი ეს ახალი მიღწევაა!

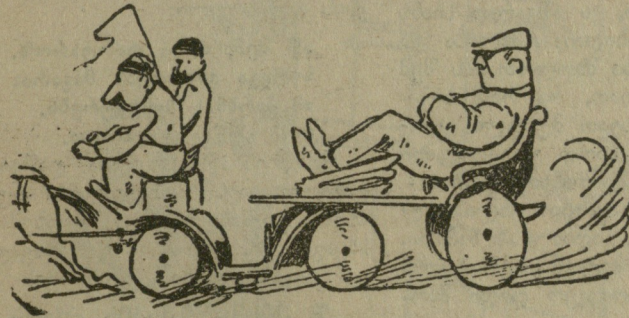
წარმოიდგინეთ თქვენ, ვალოდია არ კმაყოფილდება მუშკოროპის შემოსავალით და

ქუჩებში ცხენებს დალალობს

და აწყობს კამბინაციებს...

სიტყვას ვერ ჰკადრებს ნოქარი,

ყველას მის შიშით აციებს.

„კოოპერაციაში კერძო ვაჭრების ჩასაბმელად“, (ასეთი ლოზუნგიც წამოისროლა ვალოდიამ) მათ აძლევს საქონელს. მაგალითად: „ვაჭარ ბერიძეს ჩუმად, უკანა კარებიდან მიჰყიდა 80 ფუთი სიმინდი“.

საწყალი ვალოდია! ამ მცირე შემოსავლიდან თავს როგორ გაიტანდა, რომ მისი ცოლიც არ მსახურებდეს?!

ტყვილად არის ჯიბრში კოოპერატივი, რომელიც ფიქრობს:

— აბა ვნახოთ თუ ისე არ გავაძლო ვალოდია, რომ თავი დამანებოთ!..

ვალოდია მას მოინელებს. —

არც ის არის მართალი, რომ ამბობენ: „ვალოდია სვეციაო“... ვინც ამას ამბობს, შეიაროს შრომის ბირჟაში და უკეთეს სპეცებს ნახავს ის;.

თავს გრძნობს ეკლესიაში.. სწორია შავ სიაში

არის თქმა: „ამაოა მგლის თავზე სახარების კითხვაო“

სახარება იმიტომ ვახსენეთ, რომ სწორედ სახარების კაცთან ვაქვს საქმე. ეს გახლავთ ძველი ოფეთის (ქუთაისის მაზრა) მცხოვრები, ყოფილი მღვდელი და არსებული მასწავლებელი სიმონ ცინცაძე.

„შეგნება ჰქმნის მდგომარეობას“ — თუ ასე ამბობს სიმონი, ე. ი. თავის თავი შეგნებულად მოაქვს. სწორედ ამიტომ აღლო აუღო მან ცხოვრებას და... გაიკრიჭა. ვაკრევის შემდეგ სკოლაში მასწავლებლობის ადგილი იშოვა და ამჟამად თავს სკოლაში ისე გრძნობს, როგორც საკუთარ ეკლესიაში.

— დედას გიტარებთ ყველას! ღრინი არ დასძრათ ჩემ წინააღმდეგ, თორემ ვეტყვი ჩემს შვილს და ვაი თქვენნი ბრალი! — ემუქრება სიმონი ყველას.

მაგრამ, მიუხედავად ამისა, მა-
ბჭოთა არჩევნებში ზმის უფლება
მანაც ჩამოართვეს და შავ სიაში
გამოაკრეს.

გაბრაზდა სიმონ ნახუცარი სოფელზე და მოინდომა მისი მოწამელა. ამ მიზნით მან ძაღლის ლეში (ამბობენ — ძაღლი მოჰქლა ამ საქიროებისთვისო) ჩააგდო ქაში, რომელსაც სოფელი ხმარობდა. მაგრამ დაინახეს და აღმასკომში მიამბრძანეს... სწორედ რომ „მიამბრძანეს“, მეტი ვერაფერი გაუბედეს, რადგან სიმონმა ისევ განიმეორა თავისი მუქარა:

გასწით, გამშორდით, ვერ გიცნობთ —
აქ ვინ ხართ ჩემი სწორიო.
სულყველას ვავისწორდებით,
შვილი მყავს პროკურორიო.

მართლაც ეს საქმე საპროკურორო საქმეა. (კულუ-
მური).

ვინ ფუარველობს მერის, რომელიც რომ მღერის

თავს ისე ვგრძნობ აქა,
როგორც ქვისა კაუი,
რადგან პროტექტორად
მყავს „ისეთი“ ვაუი...
თორმეტ თუმანს ვიღებ,
მე რად მინდა სტაუი.

ამ დროს კი ძველი და უფრო პასუხისმგებელი მუშაკები ღებულობენ 50—60 მანეთს.

— ნეტავი ვინ მფარველობს მერის? — იძლევა კითხვას კავთურელი ჩვენ გვეგონია — ადგილკომს არ გაუძნელდება „მფარველ ანგელოზის“ ნახვა; ის არც ისე შორს არის რკ. გვ. სამმართველოდან.

არ გამოადგება პროტექტორს თავის გასამართლებლად რუსთაველის სიტყვები, რომლებსაც თითქოს ის ცხოვრებაში ატარებდა.

ლეკვი ღომისა სწორია
ძუ იყოს, თუნდაც ზვადია“...
(აქ პროტექცია რომ არის,
ეს ყველასთვის ცხადია!).

კარგი, და თუნდაც ასე იყოს, მაგრამ შოთა ამბობს: „სწორია“... ხად არის აქ დაცული სისწორე? მერი ღებულობს 120 მანეთს, ხოლო ძველი მუშაკები — 50—60 მანეთს.

ემანსიპაციას ვატარებთ ცხოვრებაში და ხელს ნუ გვიშლით! — აცხადებს რიხით ბ-ნი პროტექტორი.

საინტერესოა ვიცოდეთ — როდის შემდეგ და რა მოსახარებით გამოდის ეს ვაუბატონი ემანსიპაციის აპოლოგეტად?

„მეცხადე“ მრეწველი

ქართული
ლიტერატურა

მეცხადე. ახალ - ახალი ავტორების ჩვენს ჟურნალში დაბეჭდვის წინააღმდეგ, აბა, ვინ უნდა იყვეს. მაგრამ მართლ სიახლით რომ „ვწომით“ ავტორობა, ჩვენი ჟურნალი სიძველეთა სანაგვედ გადაიქცევა. საქმე ისაა, თუ ვინ რასა და როგორ სწერს, რათა ეს ნაწერი იწვევდეს ჩვენს მოყვრებში ჯანსაღ სიცილს.

თქვენი ნაწერი რომ დავსტამბოთ, მართალია, სიცილს ისიც გამოიწვევს, მაგრამ არა ჩვენს მოყვრებში, არამედ ჩვენს მტრებში!

აი, ჩვენ როგორ ვაფასებთ და ვკრიტიკებთ ჩვენს ავტორებს, ასე გასინჯეთ, ახლებსაც კი, როგორც მაგალითად — თქვენა ხართ:

პოზიტივის. აბა, ვისთვისაა თქვენი ჭირიმი, საინტერესო ამბავი თქვენი წინას მიერ მუცელზე ბალიშის აკვრისა, ამით ფუნქციონირების სიმულაციის მოწყობისა, მეცხადე თვეზე სხვა ქალაქში გამგზავრებისა, იქ „მოლოდინების“ მომიზეზებისა. და სხ.

პირადად თქვენ ისე, ხართ შეტოპილი ამ პროცედურაში, ისე გატაცებით სწერთ, რომ გგონიათ მთასა, და ბარს ასწორებთ.

ჭეშმარიტად, ლუარსაბ თათქირიძეებს თუ დაინტერესებთ დღეს ამით!..

სორსოზას. თქვენი სცენის იმ ნაწილის დაბეჭდვა კი გვიწოდდა, გზების გაყვანას რომ შეეხება ყულვის თემში, მაგრამ არჩევნებმა უკვე მოგვისწრო, როგორც ხედავთ, და თავმჯდომარეს, ალბათ, გზას უჩვენონდაც უჩვენებენ აღნიშნულ უმეცხადობისათვის.

მიუხედავად ყოველივე ამისა, სცენის წინა ნაწილი, კოტა არ იყვეს, დამაბეჭებელია. თავმჯდომარის ცოლის - ძმამ რომ კაცი გალახოს, რა ბრალში უნდა იყვეს თავმჯდომარე, ვერ გაგვივია. თქვენი სცენა კი სწორედ ამით იწყება. და აი, ეს დასაწყისი რაღაც არ მოეწონა ტარტაროზს; მან სთქვა: „ვია, თუ გზის შესახებაც სწორედ „ამ გზით“ გვატაროს ხორბოზაში“-ო..

„კიტასპი კოვარკოტს.“ ტარტაროზს უნდა თქვენი „პასუხად კოკის“ მოთავსება ჟურნალში, მაგრამ ლექსის ბოლოზე მიწერილი ტაეპი რომ წაიკითხა, განზრახვა შეაჩერა. თქვენ თითონ სწერთ:

„ამ ლექსსა აქვს დაღეულად
ეხლა ლურჯი ხინა
ტარტაროზში ვოდორში
მას არ მოსცე ბინა“-ო.

ეს რომ წაიკითხა ტარტაროზმა, თქვენც დამერწმუნებით, რომ სამართლიანად სთქვა: „ხინა თუ აქვს დაღეული, თუნდაც ლურჯი იყვეს ეს ხინა, ცხადია, „ბოდვაში“ იქნებაო“. და გამოსაფიზლებლად გადაუძახა, სწორედ გოდორში.

„ვამილაპიას.“ ჭამილაპია, რომ ყოფილხართ, ეს აშკარად სჩანს თქვენი ნაწარმოებიდან: რძალისა და სიმამრის შერიგება მხოლოდ მას შემდეგ მოგიხერხებიათ, რა რომ ხაჭაპურებით ამოვივსიათ მუცელი. კარგი ხერხია საზოგადოთ ყოველგვარი „შემრიგებელ“ - შემთანხმებლობისათვის“; რომ ეს ხერხი ეხლანდელ „მემარჯვენეები“ გადაზოის“ ხანაში, არ იყვეს მეტის - მეტად საფრთხილო და სახიფათო, ზოგჯერ დიდი მარცხის გამომწვევიც.

მაგრამ მაინც ვერ წარმოგიდგინია: რა კავშირი უნდა ჰქონდეს ყოველივე ამას ალმასკომის თავმჯდომარის ცხენიდან გადავარდნას სასოფლო გზაზე დამღარი ტალახში? თუმცა ეს უკანასკნელი „მარცხი“ ჩვენთვის საცხებით მისაღებია ისეთი თავმჯდომარისათვის, რომელსაც ზატხულის განმავლობაში ერთი მუჭა ხრეშიც არ მოუყრია ამ გზაზე.

მარანჯალელს. თქვენი კორესპონდენციიდან ასე სჩანს, რომ თქვენს სოფელში, როგორც სამკითხველოში, ისე მის გარედ, ყველა დამნაშავე, მხოლოდ ნამდვილად ყველა წყლიდან მშრალი ამოდის. „აჩრების“ მეტი კონკრეტულობა სავალდებულო.

სოხუმელ ხუმარას. ხუმარასათვის, თუნდაც ის სოხუმელი იყვეს, სახუმაროს წერა საზოგადოთ სავალდებულოა.

თქვენ კი რასაც გვწერთ; ეს სულ უმწვერვალესად ტრადიციული ამბებია.

„აღწენოს.“ მართალია, თქვენ გვატყობინებთ, რომ:

ტარტაროზ-ჯან ხელში ვიღებ,
ახალ ნაჟიდ კალამსა;
მეორეთ მე თქვენ — ჟქსა გწერთ
და მოგიძღვნით სალამსა-ო.

მაგრამ, როგორცა სჩანს, „საქმეს“ ველარც „ახალნაყიღმა“ კალამმა უშველა.

სალამის მოძღვნისათვის კი ტარტაროზმა დიდი მადლობა მოგახსენათ.

კიდეც სორსოზას. როგორც მიხვდით (თქვენ გგონიათ, რომ მცირე შრომა დაგვიჯდა ამისი მიხვე-

დრა თქვენი ნაწერიდან?), თქვენ უნდა სწერდეთ ყულვის ქარხნის მესვეურების მიერ მუშისთვის „საეკონომისის“ მიუცემლობის შესახებ.

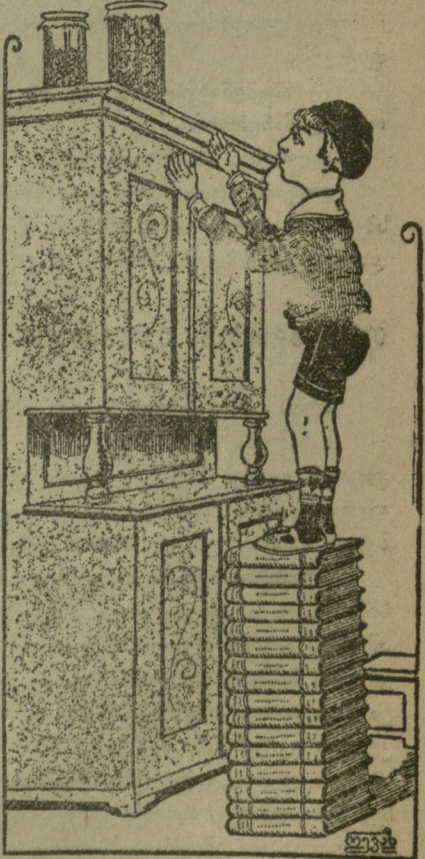
ტარტაროზი ამისთვის ქარხნის მესვეურებს თავზე ხელს არ მოუსვამს, რა თქმა უნდა. ამ მხრივ საცხებით ყურადღებული არის თქვენი ლექსის დასასრული:

აწ შენ, ძმაო ტარტაროზ,
სიტყვა გმართებს მაგარი;
ამ ქარხნის მესვეურებს,
რომ აუწვა ჯაგარი-ო.

ჯაგარის აწვა ძნელია. დაწვით კო უთუოდ დავსწავთ ჯაგარს, თუ შენ ძეთს გვანახებ მათ ხერხემალზე, სხვაგან კი, ნურას უკაცრავად და, ვერსად წაგყვებით ამისათვის.

„მ. ვისელკოვსკის.“ თქვენი ფსევდონიმი რომ რუსულიდან ვსთარგმნოთ, „მხიარულიმე“ გამოვა დაახლოებით. შარადა, როგორც ხედავთ, დაგიბეჭდეთ. ის თქვენ კი არ გაგინდათ „შარად“, არამედ ჩვენ.

ნახ. რევაზის

ჭეშმარიტად, ლუარსათ თათქირიძე — ეხლა კი მიხვდით თუ რატომ ამბობდა მამა, რომ ენციკლოპედიური სიტყვარი ყველაფერში გამოსადეგიაო.

1 თებერვლიდან

მასიური მუშური
გაზეთი

ბრძელდება ხელისმომწერს

თებერვლისათვის

„მუშა“

ელირება

მხრლლდ

2

კაკ.

„ტარტაროვი“

სალპე ნომერი ყველგან

ორი უაური

გაზეთი „მუშა“, მიზნად ისახავს
გახდეს კოკულიარული და მუშათა
ფართო მასეებისათვის სავსებით მი-
საფვდომი, როგორც უინაარსით, ისე
ფასით.

გაზეთი „მუშა“ გამოვა უამცირებაუ-
ლი ფორმატით.

გაზ. „მუშა“-ზე ხე-
ლისმომწერის პირ-
ბები:

გაზეთი ელირება

- 1 წლით—5 მან.
- 6 თვით—2 მ. 60 კაპ.
- 3 თვით—1 მ. 35 კაპ.
- 1 თვით— 50 კაპ.

ქუ რ ნ ა ლ

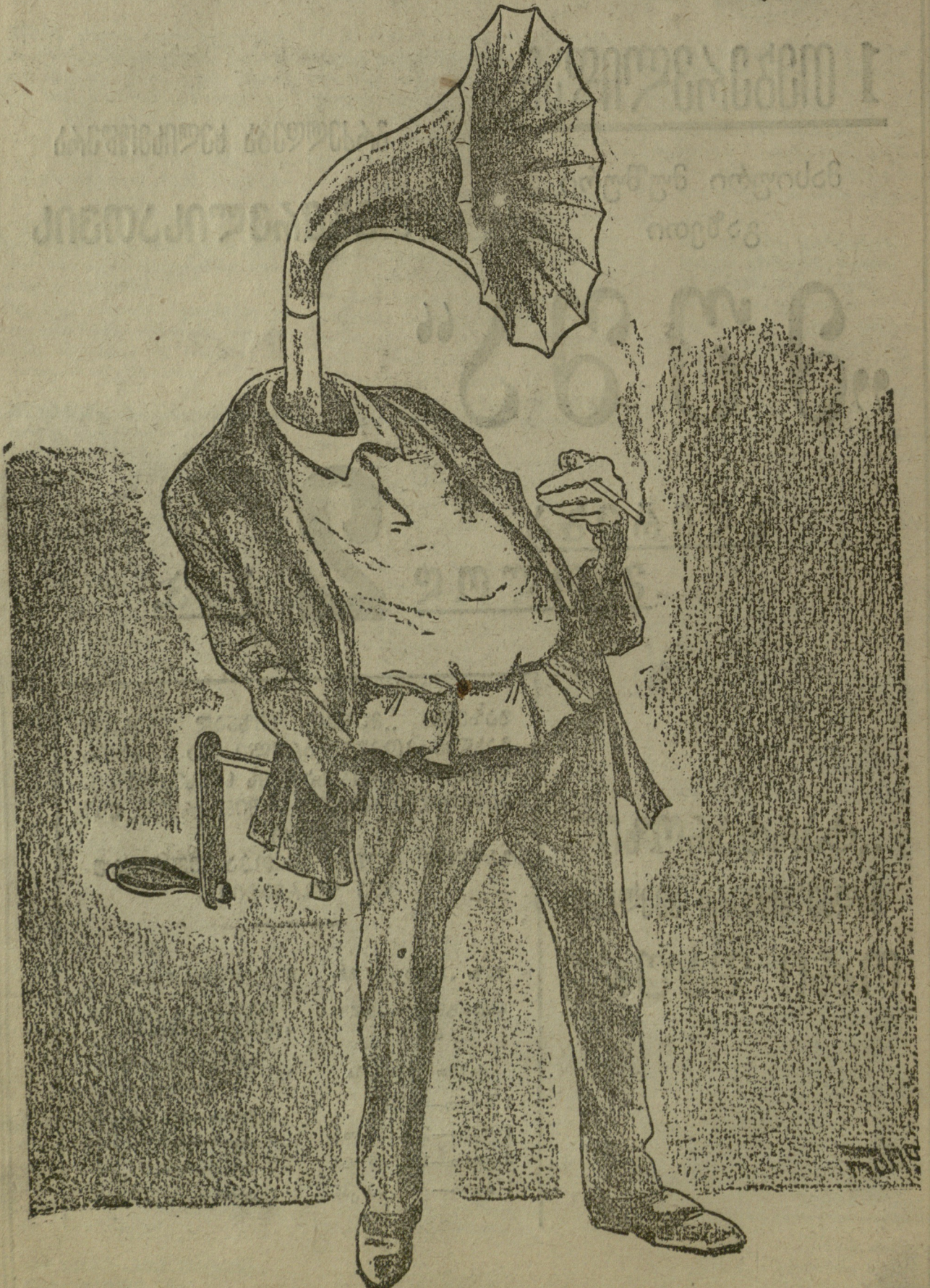
„ტარტაროვი“-ს

დამატებით გაზეთი
ელირება

- 1 წლით—7 მ. 40 კაპ.
- 6 თვით—3 მ. 80 კაპ.
- 3 თვით—1 მ. 95 კაპ.
- 1 თვით— 70 კაპ.

გადაუღაცველი სიგნალი

ნახ. დონის

ამ გაგბე, როგორღანაც კაბათი ძაღლიან ძველია.